

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
МЕДИЦИНА І ПОЛІТИКА**

Спеціальність: **221 «Стоматологія»**
Освітньо-професійна програма: **Стоматологія**
Код освітнього компонента в освітньо-професійній програмі: **ВК 73**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **очна (денна)**
Рік навчання: **V**
Семестр(и): **IX (осінній) або X (весняний)**
Тип освітнього компонента: **вибірковий**
Навчальний рік: **2027–2028**

Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**
Навчальні заняття: **практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **залік**
Пререквізити: **курс історії України, «Політологія», програма загальноосвітньої середньої школи**

Кафедра/підрозділ: **кафедра філософії та суспільних наук**, пр. Науки, 4, 3 поверх
Керівники освітнього компонента:
доц. **Чернуха Олександр Васильович** email: ov.chernukha@kntmu.edu.ua.
доц. **Демочко Ганна Леонідівна**, email: hl.demochko@kntmu.edu.ua
Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):
<https://distance.kntmu.edu.ua/course/view.php?id=6906>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Освітній компонент спрямований на розкриття сукупності чинників, що впливають на державну політику в сфері медицини в Україні та світі, аналіз політичних тенденцій в розвитку сфери охорони здоров'я, застосовування набутих знань на практиці. Вивчення курсу має надати лікареві статус не просто вузького спеціаліста, а й високоосвіченої людини, яка орієнтується в сучасних політичних процесах, може вести відповідну дискусію, формувати власну позицію та аргументовано висловлювати думки та ідеї, бути світоглядно й практично готовою до викликів часу, пропонувати варіанти вирішення складних суспільних проблем.

МЕТА КУРСУ: формування в здобувачів вищої освіти поглиблених знань про сутність політичного життя, суспільно-політичних відносин і процесів, конституційних прав людини і громадянина, їхній зв'язок з медичною сферою.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

ПРН 18. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.
ПРН 19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**Перелік тем лекцій (10 год.):**

1. Предмет і завдання курсу. Зв'язок політики і медицини.
2. Політика як соціальне явище. Основні поняття політичної науки та їх зв'язок з медичною сферою життя суспільства.
3. Державна політика в сфері охорони здоров'я.
4. Права людини в галузі охорони здоров'я та їх законодавче закріплення
5. Політика і медична практика

Перелік тем практичних занять (20 год.):

1. Предмет і завдання курсу. Зв'язок політики і медицини.
2. Політика як соціальне явище. Основні поняття політичної науки та їх зв'язок з медичною сферою життя суспільства.
3. Державна політика в сфері охорони здоров'я.

4. Права людини в галузі охорони здоров'я та їх законодавче закріплення
5. Політика і медична практика

Перелік тем самостійної роботи студента (60 год.)

1. Сутність і функції соціальної політики.
2. Охорона здоров'я в політичних ідеологіях.
3. Політичні режими та їхня політика в сфері медицини.
4. Роль громадських організацій і партій у розвитку медичної галузі.
5. Сутність, функції, історія і значення соціальної держави.
6. Моделі охорони здоров'я в сучасному світі, їхній порівняльний аналіз.
7. Еволюція державної політики України в галузі охорони здоров'я.
8. Основні положення, здобутки та недоліки медичної реформи в Україні.
9. Вплив іноземних держав та організацій на розвиток української охорони здоров'я.
10. Проблема зворотності соціальних прав в сучасному світі: причини та способи вирішення.
11. Конституція України про охорону здоров'я.
12. Концепція розвитку системи громадського здоров'я в Україні.
13. Законодавчі зміни в системі охорони здоров'я після 2014 р. та їхня відповідність діючій Конституції.
14. Міжнародні документи про забезпечення соціальних прав.
15. Соціальні права в законодавстві Європейського Союзу
16. Сутність корупції в медичній сфері та способи її усунення.
17. Лобізм та групи інтересів в медичній та фармацевтичній сфері.
18. Маніпуляції масовою свідомістю щодо медичних проблем.
19. Охорона здоров'я: допомога чи послуга? Доречність ринкових механізмів в системі охорони здоров'я.
20. Принципи демократії в сфері надання медичної допомоги.
21. Політична еліта та номенклатура в медичному закладі.
22. Політична культура лікаря. Лікар і політика.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: лекція, проблемно-орієнтоване навчання; метод кейсів; розповідь; робота в групах, евристичні бесіди, дискусії та дебати, презентаційний метод, ділові ігри.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (120 – 200 балів) відповідно до таблиці 2 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за семестр становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД).**

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Підсумковий контроль. Умовою заліку є набрання 70 - 120 балів ЗНД.

Оцінка з дисципліни (ОД). ОД = ЗНД + ІЗ

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. При запізненні більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Шкільняк М.М. Теоретико-методологічні основи досліджень державної політики щодо модернізації системи надання первинної медичної допомоги. Family Medicine. European Practices / Сімейна медицина. Європейські практики. 2023. С. 24-30.
2. Дзюрах Ю.М. Сучасні тенденції державної політики розвитку приватної медицини в Україні. Публічне управління та митне адміністрування, № 1 (40), 2024. С. 17-24.
3. Дмитришин Ю. Механізм розвитку приватної медицини в Україні. Міжгалузеві диспути: динаміка та розвиток сучасних наукових досліджень. 2025. С. 103-105.
4. Мартишин О. Медична реформа в Україні: роль приватної медицини. Український медичний часопис. 2017. № 5. С. 61-63.
5. Сенюк Ю.І. Сучасна державна політика у сфері охорони здоров'я: аналіз реформування системи. Право та державне управління. 2020. №2. С.211-221.

Завідувачка кафедри філософії та суспільних наук

Катерина КАРПЕНКО